

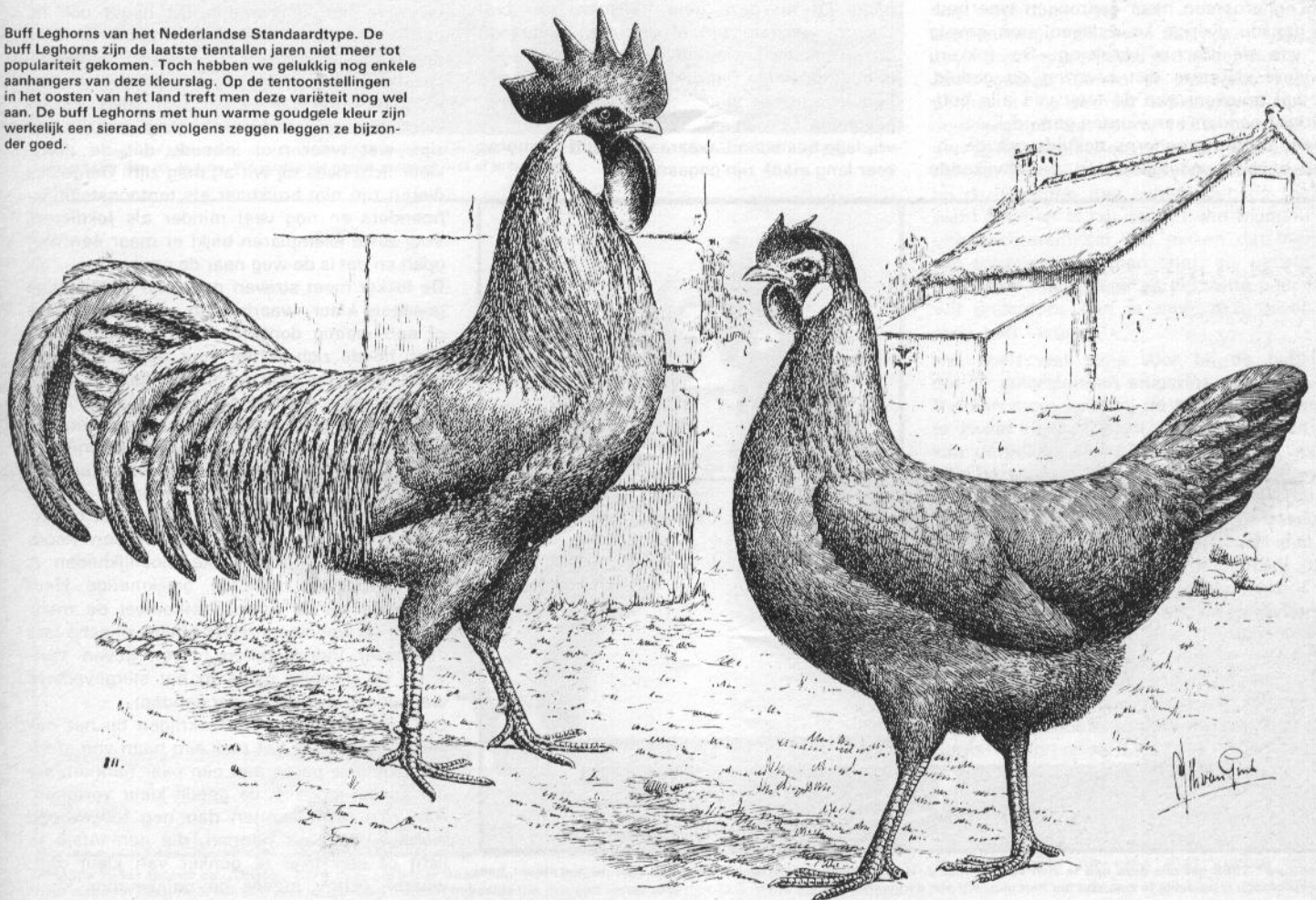
We beseffen, dat bovenstaande titel een wat tragische is, doch de rechtgeaarde Leghorn-fokkers zullen het direct met ons eens zijn, dat het toch een zeer merkwaardig verschijnsel is dat het toch nog populaire Leghorn-ras in enkele kleurslagen maar zeer sporadisch, ja zelden,

voorkomt. We hebben met deze opmerking op het oog de eens zo populaire witte, de zeer aantrekkelijke zwartbonte en dan ook buff Leghorn. Van deze variëteiten brengt de laatste er het nog het beste af; de witte zien we vrijwel niet meer en de zwartbonte is ook al geen beter lot beschoren.

Op onze oostelijke tentoonstellingen komen we van een enkele fokker nog dieren van de buff-kleurslag tegen en gelukkig zijn dit nog zeer verdienstelijke exemplaren, waarop we voor uitbreiding van de buff-kleurslag alle hoop gevestigd hebben.

Buff Leghorns, grotendeels in de vergetelheid geraakt

Buff Leghorns van het Nederlandse Standaardtype. De buff Leghorns zijn de laatste tientallen jaren niet meer tot populariteit gekomen. Toch hebben we gelukkig nog enkele aanhangers van deze kleurslag. Op de tentoonstellingen in het oosten van het land treft men deze variëteit nog wel aan. De buff Leghorns met hun warme goudgele kleur zijn werkelijk een sieraad en volgens zeggen leggen ze bijzonder goed.

Deze mindere populariteit van de buff Leghorn is niet iets van de laatste jaren. De teruggang is dus ook niet te wijten aan het houden van minder grote hoenders, alhoewel dit feit er natuurlijk geen goed aan doet. Reeds enige tientallen jaren behoren de buff Leghorns tot de zeldzaamheden op onze tentoonstellingen. Dit is trouwens niet alleen bij ons zo, ook in Duitsland is de buff Leghorn nu niet zo populair. Zien we bijvoorbeeld op een tentoonstelling als die te Hannover rijen zwarte, goldfarbige en silberfarbige, de buffkleurige brengen het er steeds minder goed af en het houdt meestal op met een tiental dieren die ook daar gelukkig nog van een zeer goede kwaliteit zijn, al valt het ons wel steeds op dat de kleur van het buff wat harder is dan bij ons.

Destijds zijn de buff Leghorns eerst na vele jaren van moeizaam pionierswerk naar voren gekomen. Ook in de aanvang heeft het ras het niet gemakkelijk gehad, want het viel nu niet zo mee om de prachtige goudgele buffkleur zonder meer bij deze hoenders in te fokken. Men moest vanzelfsprekend om de buffkleur te bereiken gebruik maken van de buff Cochins, het ras waarbij deze kleur het beste naar voren kwam, doch het nadeel had dat dit zware hoen, wat type betreft op geen stukken na aan het veel lichtere slag van de Leghorn nabij kwam. Natuurlijk is dit op de lange duur toch gelukt, doch het heeft ontzettend veel moeite gekost de sporen van het Aziaten-bloed wederom kwijt te raken. Wij kunnen ons nog de tijd herinneren, dat de buff Leghorns een meer gedrongen type hadden dan de overige kleurslagen, een gevolg dus van de Cochin-inkruising. De fokkerij van deze kleurslag eist ervaring en geduld, iets wat trouwens van de teelt van alle buffkleurige hoenders kan worden gezegd. Hoewel de buff Leghorns destijds ook de invloed hebben ondergaan van de afwijkende

eisen, die in de verschillende landen aan de Leghorns gesteld werden is deze toch geringer gebleven dan bij de andere variëteiten. Zo is en was het verschil in type tussen de Duitse en de Nederlandse buff Leghorn miniem, terwijl er in het type van de Engelse buff Leghorns ook weinig afwijkingen voorkomen, dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de witte.

De buff Leghorns hebben hun verbreiding over de wereld gevonden vanuit Denemarken en Engeland en zij zijn later in de diverse landen enigszins aangepast aan de heersende opvattingen terzake het Leghorn-type. De eerste buff Leghorns uit Denemarken geleken wat de kleur betreft in het geheel niet op de hendaagse dieren. In Denemarken kende men in die tijd zelfs de naam Leghorn niet eens, zij hadden daar de naam „gele Italianen“. Deze dieren hadden niet de warm goudgele buffkleur, doch meer het zeemleder-geel, dat we ook wel onder de boerenhoenders aantreffen, een kleur, die in de regel bij de hanen gepaard gaat met een zwarte staart. Dit geel is een natuurlijke kleurvariatie met andere, geheel op zichzelf staande eigenschappen. Het is een kleur, die valt uit tarwekleurige hennen, een kleur, waarvan geen hanen bestaan om welke reden dan ook nooit goed gekleurde boerengele hanen kunnen voorkomen.

Deze gele Italianen werden verkocht naar Engeland en vandaar uit vonden zij hun weg naar Amerika. Omdat echter de lichtgele kleur allermindst voldeed maakte het ras in geen van beide landen ook maar enige opgang. Of nu deze gele Italianen aan buff Cochins gepaard zijn of dat men uitgegaan is van andere bestaande Leghorn-kleurslagen is niet bekend. Dat de kruising met zware buffkleurige hoenderrassen wel heeft plaatsgevonden bewijst het gedrongen type en de vrij lage beenstand, waaraan de buff Leghorns zeer lang mank zijn gegaan.

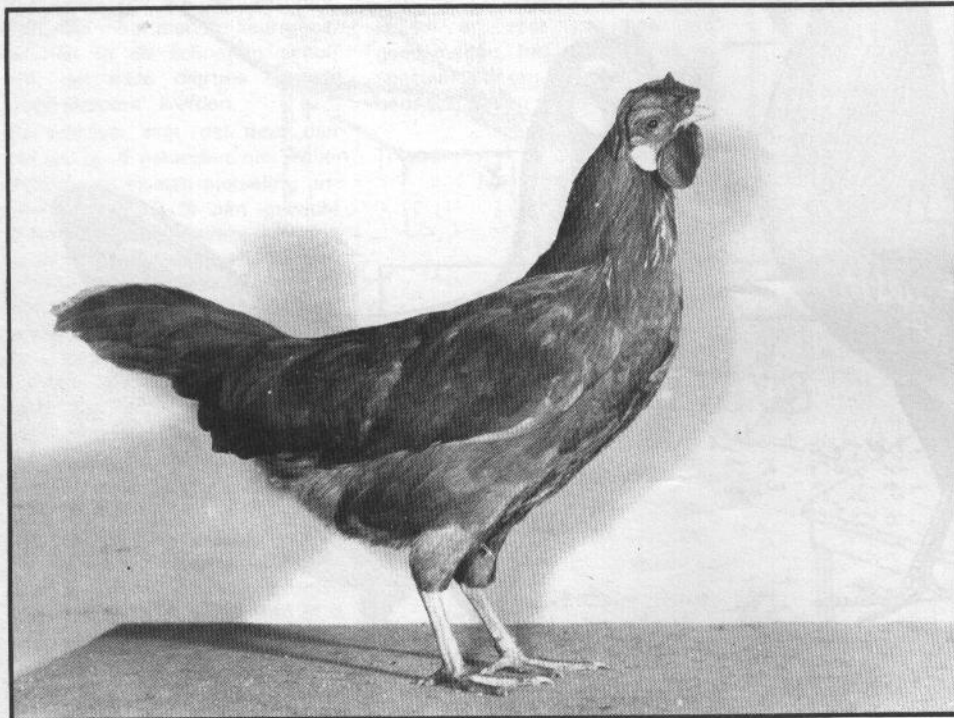
HET FOKKEN VAN DE BUFF-KLEUR

Buff is een kleur, die niet moeilijker te fokken is dan andere kleuren, echter moet men wel enige ervaring in de fokkerij opgedaan hebben. Bovendien zijn de aantallen goede kwaliteitsdieren bij buff minder groot dan bij andere eenkleurige rassen. Hierdoor zal de beginnening zich gauw laten ontmoedigen, terwijl een bescheiden succes voor de ervaren fokker een aanmoediging zal betekenen. Heeft men de fokkerij van de buffkleur enigszins onder de knie, dan zal het percentage goed gekleurde dieren ook hoger komen te liggen. Het „aan de lopende band“ fokken van goede dieren bij deze kleurslag zal echter toch steeds tot de vrome wensen blijven behoren. Met andere woorden het percentage „uitschot“ zal bij buff hoger liggen dan bijvoorbeeld bij wit of zwart. Ook al weer een factor waartegen de beginnening meestentijds niet opgewassen is.

Bij de buff Leghorns valt het op, dat de kleur altijd iets harder aandoet dan bijvoorbeeld bij de buff Orpingtons of bij de buff Wyandottes. Dit ligt hoofdzakelijk aan de geaardheid van de veer. Bij de lichte hoenderrassen is de veer harder dan bij de zware en middelzware rassen, wat tot gevolg heeft dat in een hardere veer de kleurstof meer vastgehouden wordt. Tevens is bij de middelzware en de zware rassen steeds iets te zien van het onderdons, terwijl dit bij de Leghorns niet het geval is, omdat de veer wat strakker aanligt. Men hoeft bij de buff Leghorn niet zo sterk te letten op het onderdons, omdat dit toch niet aan het licht treedt. Dit houdt ook in, dat van dieren met een iets lichter onderdons gefokt kan worden en dit heeft als voordeel, dat de kleur in hardheid wat gedrukt zal worden. Men leze echter wel goed, nl. de kleur van het onderdons mag wat lichter zijn, wat weer niet inhoudt, dat de donskleur licht (lees bij wit-af) mag zijn. Dergelijke dieren zijn niet bruikbaar als tentoonstellingshoenders en nog veel minder als fokdieren. Voor zulke exemplaren blijkt er maar één weg open en dat is de weg naar de pan.

De fokker moet streven naar een gelijkmatige goudgele kleur, waarbij dan een iets lichtere of een weinig donkerder tint toelaatbaar is. Men hoede zich echter voor een te donkere kleur, die naar rood neigt. Het gaat er in de eerste plaats om dat de kleur gelijkmatig is, zowel in de hals als op de schouders en het zadelbehang van de haan. Witte pennen in staart en vleugels zijn niet toegestaan en dieren, die deze fout vertonen moeten uit het foktoomhok blijven. Om een juiste kleur te verkrijgen is een getinte donskleur een noodzaak. Een van de grootste moeilijkheden is om hanen van dezelfde gelijkmatige kleur te fokken als de hennen alhoewel de mannelijke vertegenwoordigers altijd wel eens iets donkerder indruk zullen blijven geven vanwege de rijkelijke glans in het siergevederte wat optisch wat donkerder aandoet.

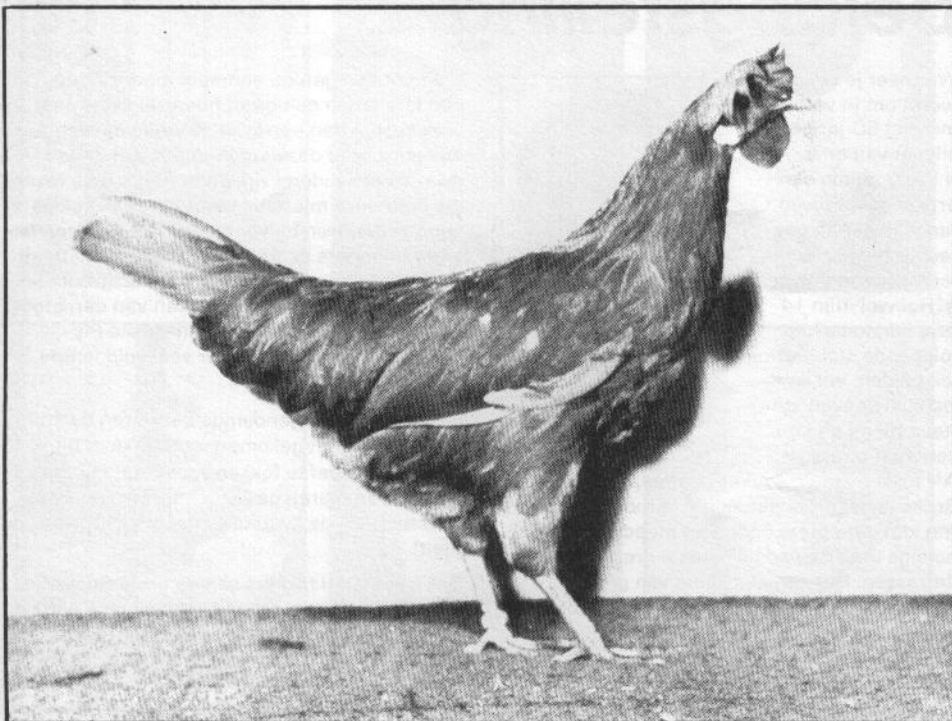
Om een goede kleur te verkrijgen bij het nakomelingschap is het zaak een haan van standaardkleur te paren aan een paar hennen, die ook zoveel mogelijk de goede kleur vertonen. Aan zo'n toom kunnen dan nog toegevoegd worden een paar hennen, die een ietsje te licht of een tikje te donker van kleur zijn, waarbij echter steeds de gelijkmatige kleur

„Avicultura“ 1968 gaf ons deze hen te zien van de heer J. Hulshof te Borne. Al stelde deze hen zich nu niet direct fraai op de foto, toch is duidelijk te zien, dat het hier ging om een dier van klasse.

Deze buff Leghorn haan werd op „Oneto“ 1969 ingezonden door de heer G. J. Zeiger te Oldenzaal. Dit dier deed het in de kooi beter dan op de foto. We vinden de ruglijn namelijk wat al te hoekig

Dezelfde fokker toonde op „Oneto“ 1970 deze bijzonder fraaie hen. Het Leghorn-type springt direct naar voren en de buffkleur was over het gehele lichaam zeer gelijkmatig. Terecht behaalde het dier een eerste prijs met ZZG (Foto's: C. AALBERS)

voorop moet staan. Het is een zinloze zaak om dieren die sterk in kleur afwijken aan elkaar te paren.

Er zijn fokkers, die denken dat de paring van een donkere haan aan veel te lichte hennen nakomelingen zullen geven van de juiste kleur. Dit is en blijft echter een verkeerde gedachtengang, want uit een dergelijke paring zal men maar heel weinig goeds kunnen verwachten, doch bijna allemaal dieren met witte pennen, wit onderdons en een gevlekte bovenkleur.

De haan is steeds de voornaamste partner in de foktoom. Hij is het immers, die de helft van de toom uitmaakt. Het is dan ook geen overbodige luxe om aan hem extra hoge eisen te stellen. Vooral ook de borstkleur van de haan verdient de belangstelling. Er zijn namelijk buff Leghorn-hanen, die een juiste kleur laten zien, doch helaas een lichte borstkleur hebben. Zo'n haan mag nooit of te nimmer in de foktoom komen, want de tint van de hanenborst is mede verantwoordelijk voor de kleur van de rug, de schouders en de hals van de hennen. De haan dient, wat de kleur betreft overeenkomstig de standaard te zijn. Concessies mogen alleen bij de hennen gedaan worden.

Bij het samenstellen van de foktoom moeten de dieren grondig onderzocht worden op alle punten. Een gelijkmatige bovenkleur is nog geen garantie, dat we te doen hebben met een prima fokdier. Ook de kleur van het onderdons en de schachten der pennen speelt een zeer grote rol. Is de kleur van het onderdons niet buff of op zijn minst licht-zalmkleurig, doch wit, dan kan men zeker beter omzien naar een ander dier.

Zoals gezegd dienen de schachten van de pennen tot op de huid buffkleurig te zijn. Zijn de schachten wat aan de lichte kant dan mogen zulke vogels slechts in het uiterste geval aan de fokkerij meedoen. Men kan eigenlijk op deze punten niet scherp genoeg toezien, want ook hier is het zo, dat één moment van onbedachtzaamheid kan maken dat men jaren schreit. Heeft men later, als gevolg van een onoordeelkundige paring witte pennen of wit onderdons dan is men zo'n euvel nog lang niet kwijt.

Het komt wel eens voor bij de buffkleur, dat de staartpennen enigszins gepeperd zijn. Hieraan moet men bij de buff-fokkerij niet al te zwaar tillen. Dieren, die in het bezit zijn van dergelijke kleine foutjes kunnen zonder enig bezwaar in de foktoom opgenomen worden. Pepering moet echter pepering blijven en moet niet overgaan in zwarte vlekken of, erger nog, in zwarte pennen. Vogels met deze afwijkingen zullen veel te donkere nakomelingen geven. Men is in de fokkerij van de buffkleur wel eens van de veronderstelling uitgegaan, dat de ene kleurfout gepaard aan een andere elkaar opheffen, doch ook hierin heeft de ervaring anders geleerd.

Door de hierboven omschreven adviezen op te volgen behoeft de fokkerij van buff Leghorns geen onoverkomelijke zaak te zijn. Brengt men deze raadgevingen in de praktijk en voegt men hieraan een stenge selectie toe past men tevens stelselmatige inteelt toe en houdt men er valnestcontrole op na, dan zal zeker de weg met succes bewandeld kunnen worden.

C. AALBERS